

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Millise riigi õigust kohaldada? Millise riigi õigust kohaldada?

Saksamaa

1 Kehtivate õigusnormide allikad

1.1 Riigi õigusnormid

Aastatel 2007–2016 kodifitseeris EL eraõiguse oluliste valdkondade kollisiooninormid eri määrustega (eelkõige määrus (EÜ) nr 593/2008 (edaspidi „Rooma I määrus“), määrus (EÜ) nr 864/2007 (edaspidi „Rooma II määrus“) ja määrus (EL) nr 650/2012 (edaspidi „pärimismäärus“). Ülevaade leiade juhendist „Õiguslane koostöö tsiviilasjades Euroopa Liidus“ (https://e-justice.europa.eu/content_ejn_s_publications-287-et.do)). Sellest tingituna on Saksamaa sõltumatute kollisiooninormide kohaldamisala muutunud üha kitsamaks.

Saksa kollisiooninormide (ehk rahvusvahelise eraõiguse) peamine riiklik allikas on tsiviilseadustiku rakendamise seadus (*Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche* – EGBGB) ja eelkõige selle artiklid 3–48. Vastavalt EGBGB artiklile 3 on ELi õigusaktides ja rahvusvahelistes konventsioonides sätestatud kollisiooninormid nende kohaldamisalas EGBGB sätete suhtes esimuslikud.

Kollisiooninorme leidub Saksa õiguses peale EGBGB ka teistes õigusaktides, näiteks pankrotiseaduses (*Insolvenzordnung* – InsO).

Õigusaktidega reguleerimata valdkondades, nagu rahvusvaheline äriühinguõigus, määrab kohaldatava õiguse kindlaks kohus.

Punktis 2 esitatud märkused käivad peamiselt Saksa õiguses sisalduvate kollisiooninormide kohta.

1.2 Mitmepoolsed rahvusvahelised konventsioonid

Kõikide Saksamaa sõlmitud ja ratifitseeritud mitmepoolsete konventsioonide loetelu on kättesaadav Saksamaa Liitvabariigi ametliku väljaande (*Bundesgesetzblatt*) B-nimistus (tellimine veebisaidilt <https://www.bgbl.de/>). Loetletud mitmepoolsete rahvusvaheliste konventsioonide hulka kuuluvad ühtlustatud kollisiooninorme sisaldavad konventsioonid.

Seda laadi mitmepoolsed konventsioonid sõlmitakse sageli rahvusvaheliste organisatsioonide algatusel. Eelkõige tuleks nimetada Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi (www.hcch.net <https://www.hcch.net/de/home/>), mille liige on Saksamaa olnud pikka aega.

1.3 Peamised kahepoolsete konventsioonid

Üksikud kollisiooninormid võivad sisalduda ka kahepoolsetes konventsioonides. Saksamaa ja teiste riikide vahel sõlmitud konventsioonide loetelu on esitatud Saksamaa Liitvabariigi ametliku väljaande B-nimistus (vt eespool punkt 1.2).

2 Kollisiooninormide rakendamine

2.1 Kohtuniku kohustus kohaldada kollisiooninorme omal algatusel

Kohaldatava õigusega seotud küsimused ei kerki esile üksnes kohtuvaidlustes. Eri riikides asuvaltel äripartneritel on vaja teada, missuguse õigusega reguleeritakse nendevahelist lepingut, olenemata sellest, kas tulevikus tekib õigusvaidlus või mitte. See õigus määrab kindlaks nende õigused ja kohustused. Teises riigis puhkuse ajal sõidukit juhtivad isikud peavad teadma, missuguse õiguse alusel nad vastutusele võetakse, kui nad põhjustavad seal liiklusõnnetuse. See õigus määrab kindlaks võimaliku hüvitise laadi ja ulatuse.

Kui vaidluse asjaoludest tuleneb seos mõne teise riigi õigusega, määrab asja lahendav Saksa kohus Saksa kollisiooninormidest lähtudes kindlaks, missuguse riigi õigust tuleb kohaldada. Saksa kohtunikud peavad tundma Saksa kollisiooninorme. Nad peavad neid kohaldama olenemata sellest, kas vaidluspool seda taotleb või mitte.

2.2 Tagasisaade ja edasiviide

Kui Saksa kollisiooninormide kohaselt tuleb kohaldada teise riigi õigust, kuid selle riigi õigus näeb omakorda ette järgmise riigi õiguse kohaldamise (edasiviide), aktsepteeritakse Saksa õiguses vastavalt EGBGB artikli 4 lõike 1 esimesele lausele üldjuhul viimast viidet, kui ELi õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide konkreetsetest sätetest ei tulene teisiti. Kui välisriigi õiguses nähakse ette Saksa õiguse kohaldamine (tagasisviide), kohaldatakse Saksa materiaaõiguse norme (EGBGB artikli 4 lõike 1 teine lause).

Kui Saksa kollisiooninormide kohaselt on pooltel lubatud kohaldatavat õigussüsteemi valida, võivad nad vastavalt EGBGB artikli 4 lõikele 2 tugineda üksnes materiaaõiguse normidele.

2.3 Kohaldatava õiguse muutumine

Kohaldatava õiguse muutumine olukorras, kus juhtumi asjaolud võivad veel muutuda, on Saksa õiguses tuttav nähtus. Näiteks kohaldatakse asjaõiguste suhtes põhimõtteliselt vara asukohariigi õigust, mis tähendab, et kui asja asukoht muutub, võib asja suhtes kohaldada muud õigussüsteemi.

Ühendava teguri muutumist aktsepteeritakse ka muudes õigusvaldkondades, näiteks kodakondsuse muutumise korral.

Kohaldatavat õigust ei ole siiski võimalik muuta, kui kollisiooninormides on sätestatud konkreetne seose tekkimise aeg. Näiteks pärimist reguleeriva õiguse kindlaksmääramisel on isikute puhul, kes on surnud 17. augustil 2015 või pärast seda, ühendav tegur testatori harilik viibimiskoht surma ajal (vt allpool punkt 3.7).

2.4 Kollisiooninormide tavapärase kohaldamise erandid

EGBGB artiklis 6 on sõnastatud avalikku korda puudutav Saksa reservatsioon, mille kohaselt ei saa välisriigi õigust kohaldada, kui selle kohaldamine oleks ilmselgelt vastuolus Saksa õiguse aluspõhimõtetega. Aluspõhimõtete all mõistetakse siin õiguse üldpõhimõtteid. Üldiselt peetakse silmas Saksa põhiseadusega tagatud põhiõiguste rasket rikkumist. Avaliku korra reservatsiooni kohaldatavuse seisukohast on oluline ka see, et juhtumi asjaoludest järeldub seos Saksamaaga; muul juhul ei saa Saksa õigussüsteemile toetuda. Ka siin on esimuslikud erinormid, eeskätt ELi esimuslikes õigusaktides (vt näiteks Rooma I määruse artikkel 21, Rooma II määruse artikkel 26 ja ELi pärimismääruse artikkel 35) sisalduvad erinormid. Kollisiooninormide kohaldamise suhtes kehtib üldist kehtivust omavate sätete korral veel üks erand. Üldist kehtivust omava sätte kohaselt rakendatakse riiklike norme kohustuslikus korras, kuna riik peab selliste sätete järgimist äärmiselt oluliseks oma avalike huvide, eriti oma poliitilise, sotsiaalse või majandusliku korralduse kaitsmisel. Imperatiivsetel sätetel on kõige olulisem roll lepinguliste ja lepinguväliste kohustuste küsimustes. Seda teemat käsitlevad erinormid on sätestatud esimuslikes ELi õigusaktides (vt eelkõige Rooma I määruse artiklit 9, mis sisaldab õiguslikku määratlust, ja Rooma II määruse artiklit 16) ning rahvusvahelistes konventsioonides.

2.5 Välisriigi õiguse tõendamine

Saksa kohtud ei pea mitte ainult omal algatusel kohaldama kollisiooninorme, vaid vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung* – ZPO) paragrahvile 293 peavad nad ka pärast asjakohast kaalumist kindlaks määrama kohaldatava välisriigi õiguse sisu. See ei piirdu välisriigi õigusaktidega

põhjaliku tutvumisega: kohus peab arvesse võtma õigusaktide käsitusõigust õiguskorrektsioonis ja kohtupraktikas. Kohus peab suutma kohaldada välisriigi õigust samal viisil, nagu seda teeks asjaomase riigi kohus.

Kohus võib välisriigi õiguse sisu väljaselgitamiseks kasutada kõiki talle kättesaadavaid teabeallikaid.

Üks osalisriikide võimalus teavet hankida on sätestatud 7. juunil 1968 Londonis sõlmitud välisriikide õigusinfo Euroopa konventsioonis. Taotlus tuleb esitada asjaomase välisriigi pädevale asutusele pädevat teavet saava/edastava asutuse kaudu.

Londoni Euroopa konventsiooni kohase õigusteabe taotluse esitamise asemel võib kohus taotleda ka õiguslikku hinnangut eksperdilt, tingimusel et eksperdil on ka teadmised välisriigi õiguse praktilise kohaldamise kohta.

Lihtsate küsimuste puhul võib välisriigi õiguse sisu väljaselgitamiseks teatavatel tingimustel piisata ka tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kontaktpunktilt või kohtu enda tehtud välisriigi õiguse uurimise tulemusel saadud teabest.

Kohus võib välisriigi õiguse tõendamiseks ka kutsuda pooli üles koostööd tegema, kuid nende tõendid ei ole talle siduvad. Seega võib kohus kasutada omal algatusel kõiki teabeallikaid, ilma et poolte esitatud tõendid oleksid talle siduvad.

Erandjuhtudel, kui kohaldatava välisriigi õiguse sisu ei ole kõikidest asjakohastest pingutustest hoolimata võimalik kindlaks teha, tuleb alternatiivina kohaldada Saksa õigust.

3 Kollisiooninormid

3.1 Lepingulised kohustused ja õigusaktid

Rahvusvaheliste ostu-müügi lepingute puhul kasutatakse esmajoones ÜRO konventsiooni kaupade rahvusvahelise ostu-müügi lepingute kohta, mida kohaldatakse automaatselt kõigi arvukatest lepinguosalistest riikidest pärit ettevõtjate suhtes, välja arvatud juhul, kui pooled on selle piisava selgusega välistanud, näiteks loobudes ÜRO müügilepingute konventsiooni kohaldamisest.

Kõikide muude alates 17. detsembrist 2009 sõlmitud kohustuslepingute puhul määratakse kohaldatav õigus üldreeglina kindlaks kooskõlas Rooma I määrusega, välja arvatud juhul, kui leping ei kuulu selle määruse kohaldamisalasse, nagu näiteks asjaõiguslike lepingute puhul. Samuti kohaldatakse EGBGB artikleid 46b–46d.

Kuni 17. detsembrini 2009 kohaldati EGBGB artikli 27 jj varasemat versiooni. See põhines Rooma 1980. aasta lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse konventsioonil. Konventsioon tunnistati kehtetuks alates 17. detsembrist 2009, kuid seda kohaldatakse endiselt enne seda kuupäeva sõlmitud lepingute suhtes.

Teatavate enne 17. detsembrist 2009 sõlmitud kindlustuslepingute kohta on kindlustusseaduse rakendamise seaduse (*Einführungsgesetz zum Versicherungsvertragsgesetz – EGVVG*) kuni 16. detsembrini 2009 kehtinud versiooni artiklites 7–14 sätestatud erikollisiooninormid.

3.2 Lepinguvälised kohustused

Alates 11. jaanuarist 2009 määratakse lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatav õigussüsteem üldjuhul kindlaks Rooma II määruse alusel, mida täiendab EGBGB artikkel 46a.

Määrusega hõlmamata juhtudel, näiteks isikuõiguste (*Persönlichkeitsrecht*) rikkumiste korral, on Saksa õiguses sätestatud spetsiaalsed kollisiooninormid, et määrata kindlaks, missuguse riigi õigust kohaldatakse; need normid on sätestatud EGBGB artiklites 38a–42.

EGBGB artiklis 38 on sätestatud normid alusetul rikastumisel põhinevate eri liiki nõuetega seoses kohaldatava õiguse kohta.

EGBGB artikli 39 kohaselt reguleeritakse käsundita asjaajamisest tulenevaid õiguslikke nõudeid selle riigi õigusega, kus asju aeti. Teise isiku võla tasumise suhtes kohaldatakse erinorme.

Vastavalt EGBGB artiklile 40 reguleeritakse ebaseaduslikust tegevusest tulenevaid kahjunõudeid peamiselt selle riigi õigusega, kus vastutav isik on tegutsenud (*Recht des Handlungsorts*); kannatanud pool võib otsustada, et kõnealuse õiguse asemel kohaldatakse hoopis selle riigi õigust, kus kahju tekitati (*Recht des Schadenseintritts*).

EGBGB artiklis 42 on sätestatud, et pooled võivad igal juhul pärast lepinguvälise kohustuse tinginud sündmust lepinguvälisele võlasuhte kohaldatava õiguse ise valida.

Peale selle võib EGBGB artikli 41 kohaselt asendada kohaldatava õigussüsteemi teise õigussüsteemiga, millel on teatavate asjaolude tõttu juhtumi asjaoludega märkimisväärselt tihedam seos.

3.3 Isiku õiguslik seisund ja perekonnaseisuga seotud aspektid (nimi, elukoht, teovõime)

Saksa kollisiooninormide kohaselt reguleeritakse füüsiliste isikute õigusliku seisundiga seotud õiguslikke küsimusi selle riigi õigussüsteemiga, mille kodanik asjaomane isik on (*Heimatrecht*). See kehtib põhimõtteliselt nimede kohta (vt täpsemalt EGBGB artiklit 10) ja küsimuse kohta, kas füüsilisel isikul on õigus- ja teovõime ning võime sõlmida lepinguid (EGBGB artikkel 7).

Kui isikul on mitu kodakondsust (*Mehrstaater*), on EGBGB artikli 5 lõike 1 esimeses lauses sätestatud, et arvesse tuleb võtta nn peamist kodakondsust, st selle riigi kodakondsust, millega mitme kodakondsusega isik on kõige tihedamalt seotud. Kui aga mitme kodakondsusega isikul on ka Saksamaa kodakondsus, on EGBGB artikli 5 lõike 1 teises lauses sätestatud, et siis lähtutakse ainult Saksamaa kodakondsusest.

3.4 Vanema ja lapse õigussuhe, sealhulgas lapsendamine

3.4.1 Vanema ja lapse õigussuhe

EGBGB artikli 19 kohaselt kohaldatakse lapse põlvnemise suhtes esmajoones lapse hariliku viibimiskoha riigi õigust. Lapse ja kummagi vanema vahelistes suhetes võib põlvnemist vaidlustada ka asjaomase vanema kodakondsusriigi õiguse alusel. Samuti tuleb märkida, et kui ema on abielus, võib sündimise ajal kohaldatav abielu tagajärgi reguleeriv õigus (*Ehewirkungsstatut*) (EGBGB artikkel 14) omada tähtsust ka põlvnemise vaidlustamisel. Enne 1. juulit 1998 sündinud laste suhtes kohaldatakse teisi norme.

EGBGB artikli 20 kohaselt reguleeritakse põlvnemist üldiselt õigussüsteemiga, mille alusel on võimalik põlvnemine vaidlustada, ja kui põlvnemise vaidlustab laps, siis lapse hariliku viibimiskoha riigi õigusega.

3.4.2 Adopteerimine

Alates 31. märtsist 2020 kohaldatakse Saksamaal toimuva lapsendamise korral Saksamaa õigust. Muul juhul reguleeritakse lapsendamist selle riigi õigusega, kus on lapsendaja harilik viibimiskoht lapsendamise ajal (EGBGB artikli 22 lõike 1 uus versioon). Enne 31. märtsi 2020 lõpule viidud lapsendamismenetluste suhtes kohaldatakse varem kehtinud rahvusvahelist eraõigust, st lapsendamist reguleeritakse selle riigi õigusega, mille kodanik lapsendaja lapsendamise ajal oli (EGBGB artikli 22 lõike 1 esimese lause vana versioon). Ühe või mõlema abikaasa poolse lapsendamise suhtes kohaldatakse õigust, millega reguleeritakse abielu üldisi õiguslikke tagajärgi (EGBGB artikli 22 lõike 1 teise lause vana versioon).

Välisriigis toimunud lapsendamise kehtivuse tunnustamist ja tuvastamist reguleeritakse välisriigi õiguse järgse lapsendamise õiguslike tagajärgede seadusega (*Gesetz über Wirkungen der Annahme als Kind nach ausländischem Recht*) (lapsendamise õiguslike tagajärgede seadus (*Adoptionswirkungsgesetz*) – AdWirkG).

3.5 Abielu, kooselu, partnerlus, lahutus, lahusel, ülalpidamiskohustus

3.5.1 Abielu

Järgmisi märkuseid kohaldatakse üksnes vastassoost isikute vahelise abielu suhtes. Teave samasooliste abielu kohta on esitatud punktis 3.5.2.

EGBGB artikli 13 kohaselt kohaldatakse abielu sõlmimise tingimuste suhtes tavaliselt tulevase abikaasa kodakondsusriigi õigust. Erandjuhul ja eriasjaoludel võidakse nende asemel kohaldada Saksa õigust.

Saksamaal võib abielu sõlmida ainult perekonnaseisuametniku juuresolekul või erandjuhul välisriigi poolt selleks volitatud isiku juuresolekul (EGBGB artikli 13 lõike 4 teine lause).

Kui abielu üldised tagajärjed ei kuulu nõukogu määruse (EL) 2016/1103 kohaldamisalasse, millega rakendatakse tõhustatud koostööd kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise valdkonnas abieluvararežiimi käsitlevates asjades (edaspidi „ELi abieluvararežiimi määrus“), kehtib nende suhtes abikaasade valitud õigus (EGBGB artikli 14 lõige 1).

3.5.2 Kooselu ja partnerlus

Samasooliste isikute abielu ja registreeritud kooselu (*eingetragene Lebenspartnerschaften*) reguleeritakse EGBGB artikliga 17b. Sellest artiklist tulenevalt kohaldatakse registreeritud kooselu sõlmimise ja lõpetamise, samuti mis tahes üldiste tagajärgede suhtes, mis ei kuulu nõukogu määruse (EL) 2016/1104 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise valdkonnas registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi käsitlevates asjades; edaspidi „ELi registreeritud kooselust tuleneva vara määrus“) kohaldamisalasse, selle riigi õigust, kus kooselu on registreeritud (EGBGB artikli 17b lõike 1 esimene lause). Sama kehtib analoogia alusel ka juhul, kui abikaasad on samast soost või kui vähemalt üks abikaasa ei ole ei nais- ega meessoost (EGBGB artikli 17b lõike 4 esimene lause). Kuna alates 1. oktoobrist 2017 ei ole Saksamaal enam võimalik registreeritud kooselu sõlmida (samasooliste paaride abieluõiguse kehtestamise seaduse (*Eheöffnungsgesetz*) artikli 3 lõige 3 ja EGBGB artikli 17b lõike 1 esimene lause), on seetõttu seoses kooselu sõlmimisega äärmiselt harv juhul, kus Saksa kollisiooninormi kohaldatakse õigussuhte osas, mis saab tekkida ainult välismaal.

3.5.3 Lahutus ja lahuselu

Alates 21. juunist 2012 on abielulahutuse suhtes kohaldatavat õigust kindlaks määratud nõukogu määruse (EL) nr 1259/2010 (tõhustatud koostöö rakendamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas (Rooma III määrus)) alusel. Määrust kohaldatakse ka juhul, kui selle sätete kohaselt on kohaldatav õigus tõhustatud koostöös mitteosaleva riigi õigus (määruse artikkel 4). Abielulahutust ja lahuselu reguleeritakse Rooma III määrusega ka vastassooliste abielu korral (EGBGB artikli 17b lõike 4 esimene lause).

Peale selle kohaldatakse EGBGB artikleid 17 ja 17a.

Saksamaal võib abielu lahutada ainult kohus (EGBGB artikli 17 lõige 3).

Vastavalt EGBGB artikli 17 lõikele 4 määratakse pensioniõiguste jagamise suhtes kohaldatav õigus kindlaks abielulahutuse suhtes kohaldatava õiguse (lahutusõiguse) alusel. Kui välisriigi õigus ei näe ette pensioniõiguste jagamist, toimub see selle asemel teatavatel tingimustel Saksa õiguse alusel, kui pooled seda taotlevad.

Saksamaal asuva abikaasade ühise elukoha ja majatarvete kasutusvaldust reguleeritakse Saksa materiaalõiguse alusel (EGBGB artikkel 17a).

3.5.4 Ülalpidamiskohustus

Sugulaste- või abikaasadevaheliste ülalpidamisnõuete suhtes kohaldatavat õigust on alates 18. juunist 2011 kindlaks määratud vastavalt ülalpidamiskohustuste suhtes kohaldatavat õigust käsitlevale 23. novembri 2007. aasta Haagi protokollile. Vastavalt protokollile artiklile 2 on protokoll üldiselt kohaldatav, st seda kohaldatakse isegi juhul, kui selle kohaselt kuulub kohaldamisele muu kui lepinguosalise riigi õigus. Seetõttu on ülalpidamisnõuete suhtes kuni selle ajani kohaldatud EGBGBs sätestatud Saksa õigusnormid tunnustatud kehtetuks.

3.6 Abieluvara

Abielu varalisi tagajärgi reguleeritakse ELi abieluvararežiimi määrusega. Seda kohaldatakse ka samasooliste abielu suhtes (EGBGB artikli 17 lõike 4 teine lause). ELi abieluvararežiimi määramises eelistatakse poolte autonoomiat: tulevased abikaasad saavad määrata kindlaks oma abieluvararežiimi suhtes kohaldatava õiguse (ELi abieluvararežiimi määruse artikli 22 lõige 1). Kui pooled ei ole kohaldatavas õiguses kokku leppinud, loetakse ühendavaks teguriks abikaasade harilikku viibimiskohta või teise võimalusena nende kodakondsust või riiki, millega abikaasadel on ühiselt kõige tugevam seos (vt ELi abieluvararežiimi määruse artiklit 26).

Tulenevalt selle kohaldamiskuupäevast (30. jaanuar 2019) ei hõlma ELi registreeritud kooselust tuleneva vara määrus Saksamaal sõlmitud kooselusid, kuna alates 1. oktoobrist 2017 ei ole Saksamaa õiguse kohaselt olnud seal võimalik kooselu sõlmida (vt eespool punkt 3.5.2). ELi registreeritud kooselust tuleneva vara määruse kohaselt on peamine ühendav tegur ka poolte kokkulepe (ELi registreeritud kooselust tuleneva vara määruse artikli 22 lõige 1). Kui registreeritud kooselust tulenevate varaliste tagajärgede suhtes ei ole kohaldatavas õiguses kokku lepitud, kohaldatakse registreeritud kooselust tulenevate varaliste tagajärgede suhtes selle riigi õigust, mille alusel registreeritud kooselu loodi (ELi registreeritud kooselust tuleneva vara määruse artikli 26 lõige 1).

3.7 Testamendid ja pärimine

Kui testaator on surnud 17. augustil 2015 või hiljem, kohaldatakse esmajärjekorras ELi pärimismääruses sätestatud norme. Selle määruse kohaselt on pärandi suhtes kohaldatava õiguse peamine ühendav tegur testaatori viimane harilik viibimiskoht. Enne 17. augustit 2015 tekkinud pärimisasju reguleeritakse EGBGB artikli 25 vana versiooni kohaselt selle riigi õigusega, mille kodanik oli testaator oma surma hetkel (EGBGB artikli 25 uues versioonis tunnustatakse ELi pärimismäärus analoogia alusel kohaldatavaks). Saksamaal asuva kinnisvara puhul oli võimalik valida kohaldamiseks Saksa õigus.

Pärast 17. augustit 2015 tekkinud pärimisasjade puhul reguleeritakse surma korral vara käsutamise vorminõudeid EGBGB artikli 26 uue versiooniga, milles nähakse testamentaarsete korralduste raames ette 5. oktoobri 1961. aasta Haagi konventsiooni otsene kohaldamine, mida Saksamaa lepinguosalise riigina on kohaldanud alates 1965. aastast (lõige 1) ja milles viidatakse surma korral muude varade käsutamise vormide osas ELi pärimismääruse artiklile 27 (lõige 2). Enne 17. augustit 2015 tekkinud pärimisasjade suhtes kohaldatakse EGBGB artikli 26 vana versiooni, mis sisaldas testamendi vormile kohaldatavat õigust käsitlevas 1961. aasta Haagi konventsioonis sätestatud peamisi kollisiooninorme. Korraldus on vormi osas kehtiv, kui selle vorm vastab õigussüsteemi nõuetele, millega see on seotud, näiteks testaatori kodakondsuse, hariliku viibimiskoha või testamendi koostamise asukoha alusel.

3.8 Kinnisvara

EGBGB artikli 43 kohaselt reguleeritakse asjaõigust selle riigi õigusega, kus vara asub. See kohalik õigus reguleerib näiteks omandiõiguse ulatust ja vara võõrandamise või vara pandiõiguse või pandiga koormamise viisi.

EGBGB artiklis 45 on sätestatud konkreetne ühendav tegur transpordivahendite puhul.

EGBGB artikli 43 lõikes 2 on sätestatud vara ühest riigist teise üleviimise korral kohaldatav erinorm.

Maaomandist tulenevat mõju on eraldi käsitletud EGBGB artiklis 44.

Rangelt võttes puudub asjaõiguste puhul kohaldatava õiguse valimise võimalus. EGBGB artikli 46 kohaselt on siiski võimalik eelnimetatud ühendavate tegurite alusel kindlaksmääratud õigusest kõrvale kalduda, kui asjaoludest selgub oluliselt tihedam seos mõne muu riigi õigusega.

3.9 Maksejõuetus

Lisaks kollisiooninormidele, mis on sätestatud 20. mai 2015. aasta määramises (EL) 2015/848 maksejõuetusmenetluse kohta, mis sisaldab

liikmesriikidevahelisi suhteid reguleerivaid norme, on pankrotiseaduse paragrahvis 335 kolmandate riikide kohta sätestatud, et põhimõtteliselt alluvad

pankrotimenetlus ja selle tagajärjed selle riigi õigusele, kus menetlus algatati. Pankrotiseaduse paragrahvis 336 jj on rahvusvahelise pankrotiõiguse teatavate aspektide kohta (nt töösuhe, tasaarvestus ja pankrotivara tagasivõitmine pankrotimenetluses) sätestatud spetsiaalsed ühendavad tegurid, mille puhul võidakse sellest põhimõttest kõrvale kalduda.

Viimati uuendatud: 17/04/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.